

B E S Z Á M O L Ó

**a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat
Közhasznú Nonprofit Kft.
2019. évi gazdálkodásáról; javaslat a mérlegbeszámolóra**

Budapest, 2020. április

**Dr. Hertzka Péter
főigazgató főorvos**

1. A 2019. évi működés főbb jellemzői

A Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzatával megkötött Közszolgáltatási Szerződésben foglaltaknak megfelelően a NEAK és az önkormányzati támogatásnak köszönhetően 2019. évben is tudtuk biztosítani a hozzánk forduló betegek színvonalas ellátását. A gyógyításhoz szükséges feltételek egyre magasabb ráfordítás mellett valósíthatóak meg. A beszámoló megfelel a Közszolgáltatási szerződésben foglaltaknak.

Az Egészségügyi Szolgálat szakmai és gazdálkodási tevékenységét konkrétan befolyásoló tényezők közül kiemeljük az alábbiakat:

- A járóbeteg szakellátás finanszírozási rendszerében 2019. évre vonatkozóan is megmaradt a TVK (Teljesítmény Volumen Korlát) rendszere, havi leosztás alapján. Ez érvényes mind az egynapos sebészet, mind a laboratórium vonatkozásában is. A NEAK által meghatározott éves TVK keretet - az egynapos sebészet és a járóbeteg szakellátásban - szezonális index alapján a NEAK-hoz eljuttatott kérelem kapcsán mód volt változtatni, így a 2019. január-október hónapokra a szezonalitást érvényesíteni lehetett a pontok jobb kihasználása érdekében.
- A laboratórium 2019. évben is kiszervezett formában, külső üzemeltető által működik. Az előzetesen kialakított vérvételi hely az év során probléma mentesen üzemelt a Visegrádi utcai szakrendelőben, az odaforduló betegek meglégedésére.
- A NEAK finanszírozásában a 2018. november 1-től tervezett szakdolgozói bérfejlesztést előre hozta a kormányzat február hónapra, így 2018. február 1-től átlagosan 8 %-os béremelés valósult meg a szakdolgozók számára. Ezen béremelés fedezetét jelenleg külön soron biztosította a NEAK a szolgáltatók részére 2019-ben is. 2019. júliustól újabb szakdolgozói és védőnői bérfejlesztés valósult meg. A szakdolgozónál átlagosan 8% volt az emelés nagyságrendje, a védőnők pedig egy új besorolási bértáblába kerültek. Ezen emelések fedezetét jelenleg szintén külön soron biztosítja a NEAK a szolgáltatóknak.
- 2019. évben az aktuális Ft/pont érték 1,98 és a fekvőbeteg szakellátás teljesítmény értéke 198.000 Ft volt.
- 2019-ben a degresszív finanszírozás alapján a TVK 0-10 %-os túllépése esetén az alapdíj 30 %-val finanszírozzák a teljesítmény túllépést, 10-20 % túllépése esetén 20 % az alappont értéke.
- Az egynapos sebészet területén a degresszív finanszírozás alapján a TVK 0-10 %-os túllépése esetén 30 % a finanszírozás mértéke.
- Az Önkormányzat belső ellenőrzése az első félév folyamán ellenőrzést végzett a Társaság 2018. évi közbeszerzéseit illetően, valamint a közzétételi kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan. Az ellenőrzések pozitívan értékelték működésüket. Az észrevételekre intézkedési tervet adott ki Társaság. 2018 január 1-től a nem egészségügyi végzettségű és nem egészségügyi feladatokat ellátó dolgozók részére további átlagosan 15 %-os béremelés valósult meg önkormányzati forrásból, melynek fedezetét 2019-ben is biztosította az Önkormányzat. 2019. január 1-től további 10%-os béremelés valósult meg ezen terület dolgozói részére önkormányzati támogatással.
- 2019-ben is 200.000 Ft/fő/év cafetéria juttatást adtunk a teljes munkaidőben dolgozók részére önkormányzati támogatásból.
- A „Lendületben a XIII. kerület” program legmarkánsabb beruházásaként megvalósult az országban egyedülálló CT/MR Központ. A szakorvosi beutalóval történő jelentkezés után valamennyi érintett páciens kezelése gyorsabban és célirányosan

valósulhat meg, akár kórházi befekvést kiváltva. A CT/MR centrum működése mind az ingyenes szűrések, mind az időben történő betegség megelőzést szolgálja.

Az üzemeltetési közbeszerzési tender nyertese koncessziós eljárás során vállalta a CT/MR Központ működtetését. E vállalásban 127 kerületi lakos/hét CT, illetve 74 kerületi lakos/hét MR térítésmentes vizsgálata szerepel. A térítésmentes, kerületi lakosok vizsgálatán kívüli további vizsgálatok számát és díját a koncessziót elnyert cég szabadon és önállóan állapíthatta meg.

A 2019. I. félévében történt elemzés során megállapítható volt, hogy a CT vizsgálatokhoz képest (33 %) nőtt az MR diagnosztika aránya (67 %).

A CT/MR Központ tervezési időszakához képest a képalkotó diagnosztikában a lakossági szükségletek terén változás következett be. Az MR vizsgálatok iránti igény folyamatosan nő, míg a CT vizsgálatok száma csökkenő tendenciát mutat. Ez a trend követi az országos mintát és megfelel az egyre modernebb és veszélytelenebb diagnosztikai módszerek iránti igénynek.

A konzorcium által biztosított kapacitás és szakmai spektrum folyamatosan bővül. Ennek ellenére a térítésmentes vizsgálatok esetében a várakozási idő MR vizsgálatoknál valamennyivel meghaladja a konzorciummal kötött szerződésben foglalt 2 hetet. Ugyanakkor a CT vizsgálatok esetében a 2 hetes intervallumnál hamarabb is bekerül a kerületi páciens az előjegyzési sorba. A CT/MR berendezések üzembe helyezésével az Önkormányzat szándéka szerint közelebb hozta a definitív kivizsgálás és daganat megelőzés lehetőségét a kerület lakosságához kórházi befekvés nélkül.

- Az Önkormányzat 2019. évre is lehetővé tette a térítésmentes szűrővizsgálatokat a kerületi lakosok részére mammográfia, hasi ultrahang és nyaki verőér szűrés területén.
- Az Egészséges Budapest Program keretében műszerfejlesztési támogatást nyert el a Társaság 58 M Ft nagyságrendben (plusz 8 M Ft Önkormányzat általi önrész mellett). Az együttműködési megállapodás február hónapban, a támogatói okirat pedig szeptemberben került aláírásra. 2019-re 35 M Ft támogatást kapott a Társaság, ebből két UH, egy shaver és egy szén-dioxid sebészeti lézer került közbeszerzési eljárás keretében kiírásra. A tender sikeres volt, 2020. január hónapban az eszközök leszállításra kerültek.
- Közbeszerzési eljárás keretében 2019-ben plusz Önkormányzati forrásból (189 M Ft) korszerű orvosi gépek és műszerek kerültek beszerzésre.
- Szintén közbeszerzési kiírásra került sor a 2019. év végén lejáró gyermekorvosi ügyelet ellátására vonatkozólag. A tender sikeres volt, a meglévő cég nyerte el újabb 4 évre a gyermekorvosi ügyeleti ellátást.
- Az év folyamán a Karikás Frigyes, Bessenyei és a Révész utcai háziorvosi rendelőkben falburkolás történt.
- A Szegedi úti szakrendelőben a világítás led lámpatestekre való cseréje megtörtént, valamint új betegbehívó rendszer került kialakításra.
- A Klapka Központ június hónapban átadásra került, ahova 2 háziorvosi rendelő költözött a Pap Károly utcai háziorvosi rendelőből. A Pap Károly utcai rendelő tisztasági festése a költözés kapcsán megtörtént.
- Folyamatban van a többletkapacitás befogadási pályázat az egynapos sebészet bővítésére, valamint a kardiológiai óraszám emelésére.
- A Szegedi úti szakrendelő 4. emeletén multifunkcionális humán regenerátor általi kezelés indult a félév folyamán.
- A Szegedi úti és a Visegrádi utcai szakrendelő társasházként működik, melynek feltételeit folyamatosan biztosítjuk.
- Társaságunknál 2019. évben is biztosított volt a likviditás, lejárt szállítói tartozás nem volt.

Összegezve a fent leírtaknak megfelelően 2019-ben a NEAK és az Önkormányzat finanszírozásával gyógyító munkánk magas színvonalú ellátása biztosított volt.

2. Alapellátás

Bevezető

A lakosság egészségi állapota fontos tényező az egyén szempontjából az életminőség, a jó közérzet, a testi és lelki egészség alakulása miatt, valamint egy adott terület fejlődése szempontjából. A humán vagyona, az egészségbe és tudásba történő investíció egyaránt szolgálja minden egyes ember és a közösség érdekét.

Az alapellátás legfontosabb célkitűzései nem változtak az elmúlt évben sem, azaz a körzeti lakosság egészségügyi ellátásának, elsődleges prevenciójának biztosítása.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 88.§-a meghatározása szerint: az alapellátás hosszú távú, folyamatos, személyes kapcsolaton alapuló, a lakosság által nemre, korra és a betegség természetére tekintet nélkül, a lakos által közvetlenül, a lakóhely közelében, egyenlő eséllyel igénybe vehető, egészségügyi szakszemélyzet által nyújtott prevenció, rehabilitációs és gondozó jellegű ellátások összessége.

A háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás keretében a tanácsadás és a szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, orvosi rehabilitációja, szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra való utalása, illetve a keresőképtelenség elbírálása történik. A feladatot privatizált orvosok végzik, feladatellátási szerződés értelmében.

A fogorvosi alapellátás, amelynek feladatai a prevenció, az akut fogászati ellátás, a fejlődési rendellenességek ellátása és az ún. konzerváló fogászat (pl. fogtömés). Az iskolafogászati ellátásban való részvétel az önkormányzatok döntése alapján kötelező. A feladatot privatizált orvosok végzik (felnőtt fogorvosok száma: 18, gyerek fogorvosok száma: 8), feladatellátási szerződés értelmében.

Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti rendszer területi alapon szerveződik. Célja azoknak a háziiorvosi feladatoknak az ellátása, amelyek nem halaszthatóak a következő rendelésig. A feladatot közbeszerezett partner végezte, az Inter-Ambulance Zrt.

A védőnői ellátást a szakirodalom hungarikumként tartja számon. A védőnő a 0-18 éves korosztály ellátásával foglalkozik, alapvető feladata a prevenció, a tünetek és a kapcsolódó betegségek korai felismerése, az orvoshoz történő irányítás, és az orvossal történő konzultáció. 30 területi védőnői körzet működik, ebből 29 betöltött, 1 betöltetlen, ezt és a 2 GYED-en lévő védőnő körzetét helyettesítéssel látják el. A 2018/2019. tanév második, illetve a 2019/2020. tanév első félévében a XIII. kerület 34 oktatási intézményében, az iskolaegészségügyi feladatokra 16 iskolavédőnői státusz volt, 3 távol lévő állása helyettessel volt betöltve.

Az iskola orvosi tevékenységet Magyarországon 1945-ben vezették be, 1965-ben a hálózatba került az iskolai védőnő is. A feladatokat az adott körzet háziiorvosa, házi gyermekorvosa és védőnője, valamint az ifjúsági és iskolaorvosok, valamint védőnők látják el.

A szakirodalom szerint egy ország alapellátása akkor tekinthető megfelelőnek, ha mindenki számára hozzáférhető, és folyamatos koordinációt nyújt, biztosítja az ellátás folyamatosságát, az egészségügyi szolgáltatások széles skálájával foglalkozik (átfogó), megfelelő irányítással

XIII. kerület lakosságának demográfiai adatai

Demográfiai változások 2017-2019. (0-14, 15-104 éves korcsoport)

Korcsoport	2017.	2018.	2019.
0-14 éves	14 705	14 805	14 893
15-104 éves	101 736	101 736	103 249
Összesen:	116 441	117 522	118 142
Változás	1 197	1 081	620

Az elmúlt három év adatai szerint a lakosság száma folyamatos növekedést mutatott. Továbbra is érvényesül az a tendencia, hogy a 0-14 korcsoport száma növekszik. A 15-104 éves korcsoport létszámának csökkenése megállt. A teljes lakosság szám az előző évhez képest 620 fővel emelkedett.

A lakosság szám változása nem tükrözi a kerületben zajló nagymértékű lakóingatlan fejlesztéseket.

A kerületben egyes becslések szerint a bejelentett lakosokon kívül több ezer ember tartózkodik életvitelszerűen. Ez az egészségügyi ellátás szempontjából mind az alapellátásban, mind a járóbeteg ellátásban számos problémát vett fel. Mivel számuk csak becsült, az ellátásuk nem tervezhető sem szakmai, sem finanszírozási szempontból. Az alapellátásban a meglévő körzetekre nagyobb terhelés hárul, viszont újabb körzetek kialakítása nem indokolható a lakosságszámmal. Újabb, és újabb köznevelési intézmények jelennek meg a kerületben, amelyek részben magánszervezések részben alapítványi fenntartású intézmények és ezek is igénylik a védőnői, iskola orvosi ellátást.

2.1. Felnőtt háziorvosi ellátás

Háziorvosi praxisok átlagos lakosságszáma az elmúlt 3 évben

Korcsoport	2017.	2018.	2019.
Gyermekek (0-14 éves)	816	822	827
Felnőtt (15-104 éves)	1 696	1 711	1 720

A felnőtt háziorvosi körzetek átlagos lakosságszáma 1.720 fő.

A lakosságszámban nagy eltérések vannak az egyes praxisokban. A lakosság szám azonban nem haladja meg a finanszírozás szempontjából lényeges degressziós szintet.

Átlagos lakosság szám és a praxisba bejelentkezettek száma 2017-2019. (felnőtt)

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
Lakos	1 696	1 711	1 720
Praxisba bejelentkezettek	1 753	1 793	1 810

A praxisonkénti átlagos lakosság számban lényegi változás nincs. A praxisokhoz átlagosan bejelentkezettek száma lassan, folyamatosan emelkedik, így az oda bejelentkezettek száma meghaladja a körzet lakosság számát. Az elmúlt évek vonatkozásában ez 6%-kal emelkedést

jelentett. Ezek nagy valószínűséggel területen kívülről érkezett paciensek, illetve a körzet területén élő, de nem bejelentett személyek. A lakosság egészségügyi alapellátása a háziiorvosi körzetekben folyamatos és szakmailag biztonságos.

A 27-es számú körzet ellátását továbbra is tartós helyettesítéssel oldottuk meg, a lakosság alapellátása a körzetben folyamatos, megfelelő színvonalú. További körzet működtetését vette át az Egészségügyi Szolgálat felmondás és sikertelen elidegenítés következményeként. Egy házi gyermekorvosi körzet tartósan betöltetlen a Nővér utcai rendelőben, ezt a rendelő orvosai látják el.

Felnőtt háziiorvosi körzetek orvosainak demográfiai adatai 2019. év

Korcsoport	< 50	51-65	66-75	> 76
2018.	17	25	12	5
2019.	16	23	15	5

Az elmúlt két évben lényegében nem változott a felnőtt háziiorvosok korfája, ami az eddigi gyakorlat szerint, a sikeres praxis elidegenítéseknek köszönhetően kedvezőbb az országos átlaghoz képest. A legidősebb 83 éves, a legfiatalabb 32 éves. Továbbra is magas azonban a nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő, illetve a 65 éven felüliek száma (20 orvos), ami az orvosok 33%-t jelenti. Az 51-65 éves korcsoportba tartozók száma 23 (38%). Az alapellátás szervezésének az elkövetkező időszakban is fontos feladata a fiatalítás, az orvosok pótlása a háziiorvosi körzetekben az ott dolgozó orvosok és betegek igényeit figyelembe véve.

Felnőtt háziiorvosi praxisokban ellátott betegek száma 2017-2019. között

Megjelentek, meglátogatottak	2017.	2018.	2019.
Rendelésen megjelent	439 142	434 478	443 674
Rendelőn kívüli ellátások	13 637	12 124	12 226
Összesen	452 779	446 602	455 900

A felnőtt háziiorvosi praxisokban ellátottak betegforgalmi adatai szerint, az összes ellátott beteg száma 2019-ben 455.900 fő volt (beleértve a rendelésen megjelenteket és a lakáson ellátottakat is).

Ez 9.298 fővel több, mint 2018-ban, ami 2,08 %-os emelkedést jelent az előző évhez képest. Egy körzetre vetítve éves szinten 7.598 orvos-beteg találkozást jelent. A rendelőben és az otthonukban ellátott betegek száma egyaránt emelkedett

2019-ben egy háziiorvosra, egy munkanapra (250 munkanap) vetítve 0.8 rendelőn kívüli betegellátás történt, ez az otthoni ellátásban további csökkenést mutat az előző évhez képest.

Felnőtt háziiorvosi praxisok fontosabb mutatói 2017-2019.

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
1 felnőtt háziiorvosi praxisra eső átlagos esetszám	7 546	7 443	7 598
Átlagos esetszám 1 napra vetítve	29,9	29,7	30,3

Az éves betegellátások száma szintén emelkedett, egy napra vetítve azonban ez lényegi változást nem jelent.

Szakrendelésre utalt betegek száma 2017-2019.

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
Diagnosztika (képalkotó, labor)	79 433	78 334	75 168
Szakrendelés	55 306	67 358	65 823
Összesen:	134 739	145 692	140 991

A diagnosztikus vizsgálatokra (képalkotó, EKG, labor) beutalt betegek száma lényegesen, 3.166 fővel csökkent (4%).

Az egyéb vizsgálatokra (szakrendelés) beutalt betegek száma is csökkent, 2019-ben 1.535-tel kevesebb szakorvosi vizsgálatot kértek az előző évhez képest az alapellátásban dolgozó orvosok.

Ezek a számok azt jelentik, hogy a korábbi években, a felnőtt háziiorvosi ellátásban tapasztalható szakorvosi vizsgálat kérés számának folyamatos emelkedése megállt, majd csökkent.

Ugyanakkor szakmai szempontból továbbra is elvárható, hogy a vizsgálati kérések célorientáltak legyenek, határozott szakmai koncepciót reprezentáljanak.

Fekvőbeteg-gyógyintézetbe utaltak száma 2017-2019.

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
Beutaltak összesen	3 478	3 367	3 480
Beutaltak praxisonként	58	56	58

A 2019-ben a fekvőbeteg gyógyintézetbe utaltak száma 3.480 fő volt, ez az előző évhez képest 3,3%-kal több. A területen változatlan a fekvőbeteg és járó-beteg ellátó kapacitás, illetve érdemben nem változott az ellátott lakosság száma sem.

A betegek otthonában történő gyógyítása egyrészt az egészségtudatosság erősödésével jogos elvárás a lakosok részéről, másrészt a házi orvosok szakmai felkészültsége ezt lehetővé is teszi.

Morbiditási adatok

Leggyakoribb betegségek időben változása az összes felnőtt körzetben 2017-2019.

Sorszám	Betegség megnevezése	2017.		2019.	
		fő	%	fő	%
1.	Magasvérnyomás (hypertensiv) betegségek (I10-I15)	30 705	28,00	31 215	28,9
2.	Lipoprotein-anyagcsere rendellenességei és egyéb lipidaemiák (E-78)	17 210	16,00	15 522	14,3
3.	Spondylopathiák (M-45-M-49)	13 328	12,00	14 518	13,4
4.	Ischaemiás szívbetegségek (I20-I25)	10 510	7,00	8 933	8,27
5.	Diabetes mellitus (E-10-E-14)	10 771	10,00	10 234	9,4
6.	Csontsűrűség és csontszerkezet rendellenességei (Ossteoporosis) (M-80-M-85)	6 498	6,00	6 306	5,8
7.	Pajzsmirigy rendellenességek (E00-E07)	8 554	8,00	9 408	8,7
8.	Cerebrovasculáris betegségek (I60-I69)	5 147	5,00	5 289	4,80
9.	Idült alsó légúti betegségek közül (J-40-J-44)	4 676	4,00	5 101	4,70
10.	Gyomor-nyombél-gastrojejunális fekély (K-25-K-26)	1 945	1,00	1 476	1,30
11.	Összesen	111 289		109 478	

Roszzindulatú daganatos betegség miatt 2019. évben 3 838 beteg állt kezelés alatt.

Az előző 2017-es házi orvosi jelentéshez képest sem a leggyakoribb betegségek számában, sem a gyakoriságban lényeges eltérés nincs. Felnőtteknél továbbra is magasvérnyomás, magas koleszterin, szívbetegségek, valamint a mozgásszervi betegségek a leggyakoribbak.

2.2. Házi gyermekorvosi ellátás

Házi gyermekorvosi praxisok átlagos lakosság száma 0-14 év között az elmúlt 3 évben

Év	2017.	2018.	2019.
Lakosság szám	816	955	827

A XIII. ker. lakosságának házi gyermekorvosi alapellátását területi ellátási kötelezettséggel 18 házi gyermekorvosi körzetben végezték.

Átlagos lakosság szám körzetenként (0-14) és a praxisba bejelentkezettek száma (0-14, 15-18) 2017-2019.

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
Lakosság szám 0-14 éves	816	955	827
Praxisba bejelentkezettek 0-14 éves korig	846	955	879
Praxisba bejelentkezettek 15-18 éves korig	151	155	159
Praxisba bejelentkezettek összesen 0-18 éves korig	998	1 111	1 038

A házi gyermekorvosoknál 2019-ben az 1 praxishoz bejelentett átlagos szám (0-14 éves korosztály) 879, a (15-18 éves korosztály) 159 fő volt.

Gyermek házi orvosi körzetek orvosainak demográfiai adatai

Korcsoport	<50	51-65	66-75	>76
2018.	3	5	10	0
2019.	3	5	9	0

A másik sarkalatos kérdés a házi gyermekorvosok korfájának kedvezőtlen alakulása az átlagéletkor 62 év (40-72). A 65 évnél idősebb orvosok aránya 55%.

A Nővér utcai rendelőhöz tartozó XIII./III./III. számú házi gyermekorvosi praxist ellátó orvos 2018. október elsejével felmondta feladat-ellátási szerződését, a körzetet a rendelő orvosai látták el tartós helyettesítés formájában. Az körzet eddigi betöltésére hozott intézkedések nem vezettek eredményre.

Sikeres volt viszont a XIII./III./IV. számú körzet betöltése.

A házi gyermekorvosi rendelések betegforgalmi adatai 2017-2019.

	2017.	2018.	2019.
Rendelési időben megjelentek	105 197	104 046	102 546
Rendelőn kívüli ellátások	7 991	3 925	3 514

Mind a rendelőben történő, mind a rendelőn kívüli ellátások száma csökkent az elmúlt évhez képest. A rendelők forgalma 1,5%-kal, a lakáson történő ellátások száma 10,5%-kal csökkent a házi orvosok jelentése alapján.

Házi gyermekorvosi rendelők betegforgalma összesen, illetve egy orvosra vetítve 2017-2019.

	Béke utca	Révész utca	Ipoly utca	Nővér utca
2017.				
Rendelésen megjelent	27 866	23 183	33 221	20 909
Beteg/orvos	5 573	5 795	8 305	4 181
2018.				
Rendelésen megjelent	28 100	20 395	32 960	22 591
Beteg/orvos	5 620	5 098	8 240	4 518
2019.				
Rendelésen megjelent	29 127	20 135	32 568	20 716
Beteg/orvos	5 825	5 033	8 142	5 044

Házi gyermek orvosi rendelések statisztikai mutatói körzetenként 2017-2019.

Házi gyermekorvosi praxisok fontosabb mutatói 2017-2019.

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
1 házi gyermekorvosi praxisra eső átlagos esetszám	5 843	5 780	5 697
Átlagos esetszám 1 napra vetítve	23,00	23,00	22,70

A házi gyermekorvosi rendelők átlagos betegforgalma az előző évhez képest 1,5%-kal csökkent.

Szakrendelésre utalt betegek száma házi gyermekorvosi ellátásban 2017-2019. (gyermek)

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
Diagnosztika (labor, rtg, stb.)	3 248	4 054	4 985
Szakrendelés	7 043	5 161	5 080
Összesen:	10 291	9 215	10 065

A szakrendelésre utaltak száma jelentősen változott, ezen belül 931 fővel emelkedett a diagnosztikus vizsgálatra utalt betegek száma, az egyéb szakvizsgálatra utaltak száma viszont 81 fővel csökkent.

Fekvőbeteg-gyógyintézetbe utalt gyermekek száma 2017-2019.

Megnevezés	2017.	2018.	2019.
Beutaltak összesen:	316	326	424
Beutaltak praxisonként:	17,5	18	25

2018-ben 326 beteg, 2019-ben 424 beteg került kórházi beutalásra.

Egy házi gyermekorvos átlagosan 25 beteget utalt fekvőbeteg-gyógyintézetbe 2019-ben.

Morbiditási adatok

Leggyakoribb betegségek időbeni változása az összes gyermek körzetben 2017-2019. évben

Sorszám	Betegség megnevezése	2017.		2019.	
		fő	%	fő	%
1.	Asthma (J-45)	541	21,00	707	31,4
2.	A vér- és vércépző szervek betegségei és az immunrendszer érintő bizonyos rendellenességek (D-50-D-89)	480	19,00	333	14,8
3.	Atopiás dermatitis (L-20)	801	31,00	529	23,5
4.	Endokrin, táplálkozási és anyagcsere betegségei (E-00-E-90)	511	20,00	492	21,9
5.	Vashiányos anaemia	224	9,00	185	8,2
6.	Összesen	2 781		2 431	

A rosszindulatú daganatos betegségben szenvedők száma 2019. évben 35 fő volt.

Gyermekeknél továbbra is a légzőszervi, és vércépzőszervi betegségek vezetnek, viszont kevesebb az ekcémás beteg.

2.3. Ügyeleti ellátás

Felnőtt háziiorvosi ügyelet

A XIII. kerületben a központi felnőtt háziiorvosi ügyeleti szolgálatot az Inter-Ambulance Zrt. látja el. Az ügyelet 0-24 órában, a hét minden napján folyamatosan működik a Révész utcai telephelyen. Az ügyeleti ellátást 2 fő orvos, 1 fő ápoló, 1 fő ápoló-gépkocsivezető végzi.

Az Inter-Ambulance Zrt. 2019-ben 6.328 beteget látott el az ambulancián, illetve a betegek lakásán, közterületen, valamint egyéb településekről érkező betegek körében, ami 8,5%-kal (585 fő) kevesebb, mint 2018-ban.

Az Inter-Ambulance Zrt. beszámolója szerint az ügyeleti időben folyamatosan és teljes mértékben elérhető és megoldható az életveszélyes és súlyos állapotú betegek ellátása, azonban az egyszerű, ismert megbetegedések gondozása munkaidőben, elsősorban az alapellátásban dolgozó házi orvosok rendelési idejében kell, hogy megtörténjen.

A központi házi orvosi ügyelet munkatársai jó szakmai kapcsolatot alakítottak ki az elmúlt években a kerületben működő felnőtt házi orvosokkal, a vizsgálaton kívül gondozási, ápolási tanáccsal is ellátják a betegeket és a hozzátartozókat. Felvilágosítást adnak szakirányú (szemészet, fül-orr-gégészet, sebészet, stb.) ügyeletek helyéről, elérhetőségéről. A kerületben elhunytak ellátását és a szállítás megrendelését is az ügyelet intézi, 2019-ben ez 218 esetet jelentett.

Az Egészségügyi Szolgálat előkészítette a hamarosan lejáró felnőtt ügyelet tenderkiírását.

Házi gyermekorvosi ügyelet

A házi gyermekorvosi ügyeleti szolgálatban hétköznap éjszaka (20-08 óra), munkaszüneti napokon folyamatosan (0-24 óra) központi gyermekorvosi ügyelet működik, amelyet az Inter-Ambulance Zrt. lát el, a Révész utcai telephelyen 5 másik szomszédos kerülettel együtt. Az ellátás területe a következő kerületeket foglalja magába: IV., V., VI., VII., XIII., XIV.

Az ügyeleti ellátás területi átszervezése óta változatlanul nagyszámban érkeznek beteg gyermekek a korábbi ellátási és területről.

2019-ben 2.675 ellátás történt, ebből 2.607 eset a rendelőben, 34 eset hívás során történő ellátás, 34 eset pedig telefonon történt tanácsadás volt.

Ha a páciens kórházi ellátásra szorul az ügyelet dolgozói a vizsgálat és szükséges ellátás után a megfelelő intézménybe utaláson túl a mentőszolgálat hívását is intézik. Az ügyeletet ellátó szakemberek hívásra azonnal indulnak, több hívás esetén a panaszok alapján sorrendet állítanak fel az orvos utasításának megfelelően a sürgősségi protokoll figyelembevételével. Az ügyelet telephelye a XIII. kerület Révész u. 10-12-ben működik, ahol színvonalas rendelőben, korszerű orvosi és informatikai eszközökkel ellátva folyik a rendelés. A lakáson történő ellátást biztosító kijáró ügyeleti gépkocsi is innen indul, és így jóval hamarabb jut el a segítséget váró családhoz. Az ügyeleti gépkocsi felszereltsége lényegében megegyezik a rendelő vizsgálati eszközeivel.

Előkészítettük és lebonyolítottuk a hat kerület együttműködésével szervezett központi ügyeleti szolgálat közbeszerzését. Egy ajánlattétel érkezett az Inter-Ambulance Zrt. részéről, 117 Ft/fő/hónap díjban. Ez azt jelenti, hogy a NEAK finanszírozáson felül az Önkormányzat jelentős támogatását igényli havi 991.935 Ft összegben.

2.4. Védőnői szolgálat és ifjúság-egészségügyi ellátás

A védőnői szolgálat – a kerületi önkormányzat kiemelt figyelme mellett – az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzése, a betegségek kialakulásának a megelőzése érdekében végzi egészségnevelő tevékenységét.

Szervezeti felépítés:

A Védőnői Szolgálat két, feladataiban eltérő részre tagolódik, a területi ellátásra, valamint az iskola-egészségügyi ellátásra.

A Védőnői Szolgálat alapvető feladatai a következők:

- nővédelem [26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról, valamint 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján]
- várandós anyák gondozása [26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról, valamint 49/2004 (V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján]
- gyermekágyas anyák gondozása [49/2004 (V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján]
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása [49/2004 (V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról, valamint 8/2002. (X. 4.) ESZCSM rendelet az anyatej társadalombiztosítási támogatás alapját képező áráról, valamint a támogatás elszámolásának módjáról alapján]
- tanköteles gyermekek gondozása [26/1997. (IX. 3.) NM. rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról alapján]
- családgondozás [49/2004 (V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján]
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel
- 0-7 éves korcsoportban a korai fejlesztésre szorulóknak szűrése, 51/1997.(XII.18.) NM rendelet

Személyi ellátottság:

A Védőnői Szolgálat területi ellátásában 30 területi védőnői státusz engedélyezett. A 2019. december 31-i állapot alapján 29 területi védőnői státusz betöltött, 2 védőnő GYED-en van, ezeket a körzeteket tartós helyettesítéssel látták el.

A 2018/2019. tanév második, illetve a 2019/2020. tanév első félévében a XIII. kerület 34 oktatási intézményében, az iskola-egészségügyi feladatokat 16 iskolavédőnői státusz volt, 3 távol lévő állása helyettesítéssel volt betöltve.

Valamennyi dolgozó rendelkezik az iskola-egészségügyi munkát szabályozó 26/1997. (IX.3.) NM rendelet (az iskola-egészségügyi ellátásról) által előírt szakképesítéssel.

Helyi jellemzők:

A kerület közigazgatási területén 30 védőnői körzet van kialakítva. A kialakított védőnői körzetek négy egészséges tanácsadó köré vannak csoportosítva.

Tanácsadó megnevezése	Tanácsadó címe	Telefonszám	Védőnői körzetek száma
Ipoly utcai Tanácsadó	1136 Bp., Ipoly u. 3.	349-7594	7

Béke úti Tanácsadó	1139 Bp., Béke u. 7.	270-3419	9
Nővér utcai Tanácsadó	1139 Bp., Nővér u. 19.	320-9292	7
Révész utcai Tanácsadó	1136 Bp., Révész u. 10-12	359-1389	7

A házi gyermekorvosok tevékenységüket jó együttműködésben végzik a védőnői szolgálattal, akiknek fontos szerep jut a betegségek megelőzésében, a várandós anyák számára működtetett tanácsadásban és gondozásban, a nővédelemben, valamint a felvilágosításban.

2019. évben a várandós anyák száma 646 volt, ami megegyezik a 2018. évi számmal. Emelkedett azoknak a várandós kismamáknak a száma, akik fokozott gondozást igényelnek egészségi állapotuk, szociális helyzetük miatt. 2018-ban 180 fő, 2019-ben 283 fő volt, ami az előző évhez képest 57 %-os emelkedést mutat.

Szintén emelkedett a fokozott gondozást igénylő gyermekek száma a 0-6 éves korcsoportban 2018-ban 451, 2019-ben 496 fő volt, ez 10 %-os emelkedést jelent.

A védőnői szolgálat kulcspozíciót foglal el a kerületi lakosságot érintő prevenciók tevékenységben. Mind a megelőzésben, mind a gondozásban együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, az iskolaorvosokkal, a szülésorvosokkal, a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, a nevelési-oktatási intézményekkel. Így bármikor számíthat szakszerű munkájukra valamennyi kerületben élő család, várandós anya és gyermek.

A védőnők jelenleg 5.618 családot gondoznak, az előző évben ezen családok száma 5.622 volt, ami lényegi változást nem jelent.

A kerületben működő középiskolák tanulóit 5 iskolaorvos látja el, négyen főállásban, egy orvos részállásban, a hiányzó munkaidőt helyettesítéssel oldottuk meg. Feladatukat 2019-ben is lelkiismeretesen, nagy szakértelemmel végezték.

Az iskola-egészségügyi teendőket a kerület általános iskoláiban 17 házi gyermekorvos és 6 iskola-védőnő látja el.

Az évek óta folyamatosan végzett HPV elleni önkéntes alapú védőoltást azok a lányok kapják meg, akik az adott évben betöltötték a 12. életévüket és az általános iskola 7. osztályát végzik. Ahhoz, hogy a védettség kialakuljon, két oltásra van szükség 6 hónap különbséggel. A védettség kialakulásához mindkét adag beadására szükség van. A HPV kampányoltást folyamatosan végzik, az oltás lehetőségét minden évben felkínálják a szülőknek. Az átoltottság 78-80 %-os.

A fiatal fiúk nem kötelező, ajánlott oltások körébe tartozó HPV fertőzést megelőző védőoltása központi támogatásban nem részesül. A humán papilloma vírus okozta jóindulatú szemölcsös daganatok illetve esetleges rosszindulatú daganatok kialakulását megelőző HPV oltást az Önkormányzat kérelem, házi gyermekorvosi javaslat alapján 90%-os támogatással biztosítja, eddig 55 fő részesült támogatott védőoltásban.

Várandósgondozás végzésének fontos tagja a védőnő. Az elmúlt években számos alkalommal módosították a várandósgondozásról szóló 26/2014.(IV. 8.) EMMI rendeletet. A védőnő a várandósság méhen belüli megállapítását igazoló szakorvosi vélemény birtokában kiállítja és

kiadja a várandósgondozási könyvet. A várandósgondozásban számos feladata van a védőnőnek a nőgyógyászokkal és háziorvosokkal együttműködve.

Rendeletmódosításban szabályozták (28/2013. IV. 5.) a méhnyakrák-szűrésben a védőnők szerepét. A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a népegészségügyi célú méhnyakrák-szűrés végzése amennyiben erre igény van a lakosság részéről. Mivel a XIII. kerületben két járó-betegellátó telephelyen van lehetőség a teljes körű nőgyógyászati rákszűrésre (cytológiai mintavétel, hüvelyi UH, kolposzkópia), az eddig eltelt időszakhoz hasonlóan 2018-ban sem mutatkozott valós igény a lakosság részéről. A feladatellátására elméleti és gyakorlati képzésben részesültek a területi védőnők. A tárgyi feltételek is adottak a szűrésre, így igény esetén megkezdhető a szűrési tevékenység.

A korszerű módszereken alapuló, egységes elvek alapján végzett a szűrővizsgálatok megteremtik a lehetőségét a korai fejlesztésnek. Ez egy olyan standardizált módszertan, amely a szülők és háziorvosok bevonásával a védőnői munkára épül. A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatások és szűrővizsgálatok rendjét az 51/1997.(XII.18.) NM rendelet szabályozza, ennek módosítása rendelkezik a 0-7 éves korosztály életkorhoz kötött szűrővizsgálatairól.

Az új módszertanhoz, az új eszközparkot az Önkormányzat a környező kerületekhez képest egyedülálló módon- teljes körűen biztosította már két éve.

A védőnői szolgálat együttműködik a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint részvételével hatékonyan támogatja a kerületi Kábítószer Egyeztető Fórum munkáját is.

A védőnők részt vesznek a Pannka játszóház programjainak biztosításában.

Egyre több idegen nyelvű család tartózkodik a kerületben, akikkel a nyelvi nehézségek miatt a megfelelő kommunikáció nehézséget jelent.

A 2015. szeptember 1-je után született és kerületi lakcímmel rendelkező babák családjainak a Polgármesteri Hivatal babacsomagot ajándékoz, amely most már két évre visszamenőleg értékelve igen kedvező fogadtatásra talált, ezen támogatási forma működése folyamatos. A projekt a lebonyolításában a védőnők aktívan részt vesznek.

2.5. Fogászati alapellátás

A fogászati alapellátás privatizációját követően a területi ellátásra kötelezett fogorvosok vonatkozásában nem rendelkezünk a betegforgalomra vonatkozó, az egyes praxisok tevékenységének összehasonlítására alkalmas adatokkal.

A vállalkozó fogorvosok közvetlenül kötnek szerződést az illetékes Egészségbiztosítási Pénztárral teljesítményeik finanszírozására, amiről a NEAK-nak jelentenek (részükre nem előírás a háziorvosokhoz hasonló KSH jelentés készítése).

Az eddigi tapasztalatokból megállapítható, hogy a fogászati ellátás hozzáférhetősége javult. A 18 felnőtt fogorvosi státusz betöltött.

**XIII. kerület lakosság száma korcsoportos bontásban 2017-2019.
(fogorvosi finanszírozás szerinti bontásban)**

Fogorvosi praxisok korcsoportos, finanszírozás szerinti bontásban 2017-2019.

Korcsoport	2017.	2018.	2019.
0-18 éves korig	17 524	17 462	17 867
19-62 éves korig	74 337	73 992	74 061
62 év felett	25 829	26 074	26 237
Összesen:	117 690	117 528	118 165

Minden korcsoportban, ha nem is számottevő, de emelkedő lakosság szám változás van az előző évhez képest.

Fogorvosi körzetek átlagos lakosság száma körzetenként 2017-2019.

Korcsoport	2017.	2018.	2019.
Felnőtt (19 év felett)	7 154	7 147	7 164
Gyermek (0-18 éves)	2 190	2 182	2 233

Az egy felnőtt, illetve egy gyermek fogorvosi körzetre eső lakosság szám az elmúlt években lényegében nem változott. Ezek a lakosság számok megfelelnek a finanszírozás feltételeinek.

A fogorvos alapellátási körzetek finanszírozásával kapcsolatban szervezett figyelemfelhívó akcióban a kerületi fogorvosok is részt vettek. Az akció alatt sürgősségi ellátás volt. Lakossági bejelentés nem volt. A finanszírozásban változás történt, egyszeri 1500 000 Ft-os kiegészítést kaptak, illetve a havi rezszi támogatás összegét 380 000 Ft-ra emelték fel ez évtől.

A fogászati járóbeteg-szakellátás rendszerében továbbra is megmaradt a fogszabályozás, illetve a szájszűrés.

Egy praxisjog elidegenítés történt.

Intézményi bejárás

2019. április 3-án éves bejárást tartottunk az Önkormányzati fenntartású egészségügyi intézmények rendelőiben. A bejárás során ellenőriztük a rendelők állapotát, felszereltségét és meghallgattuk az adott rendelő kollegiális vezetőjének véleményét. A bejárás tapasztalatai alapján intézkedési terv készült a felmerült műszaki hibák kijavítására.

Főbb következtetések:

Az egészségügyi ellátó rendszer bizonyos területein fontos feladataink vannak, amelyeket a „Lendületben a XIII. kerület” önkormányzati program egészségügyre vonatkozó fejezete tartalmazott. Az egészségügyben jelentős fejlesztések történtek az elmúlt évben is (infrastruktúra fejlesztése, rendelők folyamatos tervszerű felújítása, korszerű műszerek beszerzése, folyamatos fiatalítás az alapellátásban dolgozó orvosok körében.

A települési önkormányzat gondoskodik az alapellátás keretében a háziiorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátásról, az ügyeletről, a védőnői szolgálatról, az iskola- ifjúságorvosi ellátásról. A háziiorvosi ellátásnak „kapuóri” szerepet kell betöltenie az egészségügyi ellátásban, szervesen illeszkedve a járó-beteg és fekvőbeteg ellátáshoz.

Továbbra is érvényesül az a tendencia, hogy a 0-14 korcsoport száma növekszik. A 15-104 éves korcsoport létszámának csökkenése megállt. A teljes lakosság szám az előző évhez képest emelkedett, a népesség elöregedése lelassult.

A praxisonkénti átlagos lakosság számában lényegi változás nincs. A praxisokhoz átlagosan bejelentkezettek száma lassan, folyamatosan emelkedik.

Az eddigi tapasztalatokból megállapítható, hogy a fogászati ellátás hozzáférhetősége javult. A 18 felnőtt fogorvosi státusz betöltött. Egy fogorvosi praxis elidegenítésére került sor.

A védőnői szolgálat – a kerületi önkormányzat kiemelt figyelmével – az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzése, a betegségek kialakulásának a megelőzése érdekében végzi egészségnevelő tevékenységét.

A Védőnői Szolgálat területi ellátásában 30 területi védőnői státusz engedélyezett. A 2018. december 31-i állapot alapján 29 területi védőnői státusz betöltött, 1 védőnő GYES-en van, ezt a körzetet tartós helyettesítéssel látták el.

A 2018/2019. tanév első félévében a XIII. kerület 34 oktatási intézményében, az iskola- egészségügyi feladatokat 16 iskolavédőnői státusz volt, három távol lévő állása helyettesítéssel volt betöltve.

Jól működik a korai fejlesztésre szoruló gyermekek szűrése. Egy olyan standardizált módszertanon alapuló vizsgálat, amely a szülők és háziiorvosok bevonásával a védőnői munkára épül. A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatások és szűrővizsgálatok rendjét az 51/1997.(XII.18.) NM rendelet szabályozza, ennek módosítása rendelkezik a 0-7 éves korosztály életkorhoz kötött szűrővizsgálatairól.

Összességében az egyik legfontosabb feladat a humán erőforrás folyamatos biztosítása az alapellátásban, ami a privatizált praxisokban elsősorban egy jól felépített életpálya során a praxisjog tulajdonosának felelőssége. Az iskolaorvosi ellátásban az orvosok pótlása szintén nehéz feladatot jelent, amelyre esetleg megoldást jelenthet a háziiorvos, iskolaorvos azonos tevékenységeinek összehangolása.

2.6. Házi szakápolás

A területre jutó vizitszámok és finanszírozás meghatározása a 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet ide vonatkozó szabályai szerint történik. A finanszírozási szerződésben lekötött normatív kapacitás összesen 2019. februártól 308 db havi vizit, melyből 50-50 %-os arányban szerepel a szakápolási és szakirányú rehabilitációs tevékenység szolgáltatás. A szerződésben az elszámolható normatív vizitszám, illetve ellátási napok száma (azaz a kapacitás) és a díjazás összege évente a szolgáltató ellátási területéhez tartozó települések lakosság száma alapján kerül meghatározásra. A finanszírozási szerződésben egy teljes szakápolói munkaidőre, illetve szakirányú terápiás szolgáltatás esetén napi 6 vizit köthető le. 2013.01.01-től a NEAK a teljesített viziteket csak abban az esetben finanszírozza, ha a rehabilitációs tevékenység aránya nem haladja meg az összes tevékenység 50 %-át, a szakápolási

tevékenységek aránya pedig az összes tevékenység 70 %-át. A módosítás lehetővé teszi a meghatározott kereteken belüli rugalmas teljesítést. A finanszírozás - az ápolási kategóriánként képzett - vizitdíj alapján történik.

2.7. Foglalkozás-egészségügy

A foglalkozás-egészségügyi alapellátást közreműködői szerződéssel látja el három szakorvos az általuk alkalmazott szakdolgozókkal (2 fő).

Társaságunknak 2019-ben 75 céggel volt érvényes üzemegészségügyi ellátási szerződése.

Alkalmassági vizsgálatok száma:	3.179 fő
Foglalkozási megelőző, gondozói tevékenység:	150 fő
Munka baleset:	2 fő
Heveny rosszullét miatti ellátás:	8 fő
Menedzserszűrések száma:	188 fő
Védőoltások száma:	102 fő

Eseti bevételek:	
Hivatásos gépkocsivezető:	14 fő
Velünk szerződésben nem állók alkalmassági vizsgálata száma:	103 fő

A foglalkozás-egészségügyi alapellátás biztosítja az Egészségügyi Szolgálat dolgozóinak az alkalmassági vizsgálatát is.

A háziorvosokkal jó az együttműködés, a kiszűrt eseteket kivizsgálják, az eredményekről tájékoztatást adnak.

Az ügyfelek megtartása ugyanakkor nagyfokú rugalmasságot igényel (helyszínen végzett vizsgálat, időpont egyeztetés nélküli ügyfél fogadás stb.).

3. Járóbeteg szakellátás

A járóbeteg szakellátás kapacitása 2019. évben nem változott. Össességében továbbra is 1.650 szakorvosi óra/hét, illetve 480 nem szakorvosi óra/hét kapacitással rendelkezünk 30 szakterületet felölelően.

Fontos feladatunk volt, hogy az Üzleti tervünkben célul kitűzött, a kerület lakosságának magas szintű orvosszakmai ellátását biztosító műszerfejlesztéseket maradéktalanul végrehajtsuk, melynek következtében mintegy 242.916 e Ft értékben kerültek műszerek és modern orvostechnológiák beszerzésre. Ebből a legnagyobb tételek a humán regenerátor, gastroenterológiai endoszkóp rendszer, artroszkópos torony voltak.

A humán regenerátor korai időszakában a bemutató készülékkel a folyamatos kipróbálás és tesztelés volt a célunk, így számos betegség esetén alkalmaztuk azt. Jellemzően olyan esetek kerültek kezelésre, akik másra nem vagy igen nehezen reagáltak. Elmondható, hogy a legtöbb esetben a kezelték beszámoltak átmeneti, vagy tartós kedvező hatásról.

A készülék megvásárlását követően adatlapokat töltöttünk ki a kezelt személyekkel. 39 esetben egyértelmű, határozott javulásról számoltak be a páciensek, 9 esetben érezték úgy, hogy nem történt változás. 36 esetben sokizületi panaszokat kezeltünk, azaz 2-3, vagy akár több ízülete is fájt a betegnek. 16 esetben gerincpanaszokat is jeleztek. 7 fő panaszkodott lábfájdalomra. Kézpanasz 6 főnél volt. Pikkelysömöre 1 betegnek volt. Pánik szindróma 2

esetben fordult elő. 2 esetben légúti betegséget kezeltünk. 3 esetben olyan kézpanasz szűnt meg, amelyet operálni szoktunk. Az adatokból látható, hogy számos kezelt pacienseknek több panasza is volt.

A készülék használata során a pacienseknek nem kell semmit sem tenni, csak pihenni kell fél órán át. Számottevő mellékhatást nem tapasztaltunk. Elmondható, hogy rendkívül biztonságos a kezelés. A terápiás hatékonyságot magasnak találtuk. Összehasonlítva: egy derékfájás esetén alkalmazott gyulladáscsökkentő használatát követően sem javul meg mindenki. Ugyanakkor rutinszerűen alkalmazott gyulladáscsökkentő gyógyszerek alkalmazását követően Magyarországon évente 300 ember hal meg gyomorvérzés miatt. Ezért nagyon fontos az összehasonlítás, mert ma a betegbiztonság a legfontosabb a kezelése során. A human regenerátorral folytatott kezelés jól kombinálható más kezelésekkel együtt is.

A magas színvonalú „hightech” eszközök beszerzésével jelentősen javítható a műszeres prevenció hatékonysága. A korszerű műszerezettség és infrastruktúra gyorsítja és jelentősen segíti a diagnosztikai munkát, a terápiás tevékenységet és lehetőséget ad a hatásos gondozásra, illetve rehabilitációra. Kiemelendő a különböző szakterületek képalkotói minőségének, mennyiségének és hozzáférhetőségének a javítása, az egynapos sebészeti beavatkozások profiljának bővítése, valamint a lézersebészet szélesebb körűvé tétele, több szakmára való kiterjesztése. Az Egészségügyi Szolgálat vezetése kiemelt figyelmet fordít a műtő és a manuális osztályok sterilitásának betartására és minőségi fertőtlenítő anyagok beszerzésével, valamint rendszeres higiéniai felülvizsgálatokkal kívánja folytatni az eddig sikeres gyakorlatot. Ez biztosítja az egynapos sebészet keretei között a fertőzés- és szövődmény- mentes műtétek lehetőségét. Ez éves szinten így több, mint 1.400 műtét esetében jelenti a biztonságos betegellátást. Megítélésünk szerint az Önkormányzat gondoskodásának és törődésének következtében a betegbiztonság maximális garanciája teremthető meg.

Az önkormányzati források biztosítása 2019-ben is támogatta mind a szakrendelő intézetben folyó diagnosztikus vizsgálatok, mind a preventív jellegű szűrővizsgálatok során használt orvosi berendezések beszerzését, valamint speciális infrastruktúrák kialakítását.

Ugyancsak jelentős volt a korszerű terápiák megvalósítását szolgáló, új típusú invazív műtéteket lehetővé tevő műszerek rendszerbe állítása, így az egynapos sebészet, vagy egyéb manuális szakmák tekintetében.

A XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat Közhasznú Nonprofit Kft. pályázatot adott be 2018. elején műszerfejlesztés tárgyában az EBP keretén belül.

A pályázat eredményes volt, a Társaság 66 M Ft értékben szerezhet be eszközöket 2019/2020 évben, amiből 8 M Ft önrészt az Önkormányzat biztosít.

A Társaság nyílt közbeszerzési eljárást indított az egységes Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben a beszerezni kívánt eszközökre. Az ajánlattételi felhívás szeptember végén jelent meg.

Az eljárás sikeres volt és eredménye alapján az alábbi eszközök kerültek beszerzésre:

- Sebészeti szén-dioxid lézer
- Ultrahang készülék radiológiai vizsgálatokra
- Artroszkópos shaver rendszer
- Ultrahang készülék nőgyógyászati vizsgálatokra

A nyertes cégekkel a szerződések december végén, illetve január elején aláírásra kerültek. Mind a négy eszköz leszállítása az előírt határidőn belül megtörtént, valamint az üzembe helyezésük is ezzel párhuzamosan.

A teljesítés igazolások alapján a számlák beérkeztek, a kifizetések megtörténtek.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a központi betegirányítás és előjegyzés mind a klinikai szakmák, mind a labor diagnosztika területén bevált, a betegek elfogadták. A rendszer zökkenőmentesen működik. Alapvető cél az, hogy a járóbeteg szakellátás tervezhetőbb legyen és javítsuk a költséghatékonyságot.

A járóbeteg szakellátás betegforgalmi adatait elemezve 2019. évre az alábbi főbb mutatók és megállapítások a jellemzők.

A járóbeteg szakellátás összesített betegforgalmi adataiban a 2018. évi bázishoz viszonyítva az esetszámok tekintetében 2,4 %-os növekedés, a beavatkozásszámoknál 6,8 %-os emelkedés volt tapasztalható.

A járóbeteg szakellátás egyes szakmák szerinti részletes elemzése során az alábbi megállapítások tehetők.

A pontszám teljesítmények tekintetében kiemelkedően jó eredményeket értek el a 2018. évi bázis adatokhoz viszonyítottan az alábbi szakrendelések:

- gasztoenterológia	103,9 %
- kardiológia	103,3 %
- sebészet	104,2 %
- traumatológia	101,8 %
- proktológia	108,8 %
- aneszteziológia	104,4 %
- nőgyógyászat	120,6 %
- bőrgyógyászat	204,8 %
- allergológia	120,1 %
- ideggyógyászat	100,5 %
- elmegyógyászat	131,2 %
- ortopédia	106,2 %
- urológia	108,2 %
- radiológia	102,7 %
- reumatológia	106,4 %
- fizioterápia	119,3 %
- gyógytorna	104,2 %.

Vannak olyan szakterületek is, amelyek teljesítményei az év során kisebb vagy nagyobb mértékben visszaestek, illetve stagnáltak. Ezek sorába tartoznak az alábbiak:

- általános belgyógyászat	99,5 %
- belgyógyászat-diabetológia	99,2 %
- fül-orr-gégészet	94,2 %
- audiológia	94,7 %
- szemészet	98,8 %
- ODM	94,6 %.

A csökkenés részben külső, részben belső okokra vezethető vissza, melyek között számos személyi ok - egyes szakorvosok többszöri hiányzása (baleset, betegség) - szerepel. Mindezen túl átmeneti szakorvoshiány is jelentkezett, amit viszont minőségi személyi

változtatásokkal tudunk orvosolni. Az új műszer rendszerek beszerzésével együtt jár az a tény, hogy egyes vizsgálatok rendkívül időigényesek. A magas szintű betegellátás azonban megköveteli ezen új berendezések rendszerbe állítását, melyek egyes szakmákban a várakozási és előjegyzési idők megnyúlását okozzák (pl. szemészet-OCT).

A teljesítmények havi ingadozásában az is szerepet játszik, hogy egyre több szakterületen olyan szakorvosokat tudunk alkalmazni, akik hetente 1-2 nap rendelést vállalnak, fő munkahelyük mellett. Mindezen túl alapvetően az egyre növekvő számú hiányszakma területén jelentős orvosi előregedés figyelhető meg.

A jelenlegi struktúrában vizsgálva a két telephely teljesítményeit, megállapítható, hogy a párhuzamos rendelések tekintetében a teljesítmények fokozatosan kiegyenlítődnek.

A Szolgálatunk részére megszabott TVK kereteket és azok teljesítését a **4. sz. mellékletben** részletezzük.

Intézetünk a 2019-es NEAK évre 479.329.968 jelenthető járóbeteg pont TVK-t kapott. Ha összevetjük a NEAK által elfogadott pontok mennyiségét (490.610.006) a TVK kiszabattal, megállapítható, hogy a teljesítés 102,3 %-os.

Minden negatív külső tényezőt is figyelembe véve, a XIII. ker. lakosok járóbeteg szakellátása magas színvonalon, az országos és a fővárosi átlag felett valósult meg. A vezetés részéről rendkívül nagy odafigyelést igényelt, hogy a szabadságolási, a továbbképzési időszakokban biztosítani tudtuk a folyamatos és biztonságos betegellátást úgy, hogy minden nap minden szakma tekintetében vagy a Visegrádi, vagy a Szegedi úti telephelyen ellátás legyen. Jelentős feladatot jelentett, hogy kivédjük azokat a hatásokat, amik a teljesítményeket negatívan befolyásolták (szezonális ingadozások, orvoshiány stb.), biztosítjuk a TVK kiszabattal teljesítését, illetve teljesítjük a megtervezett NEAK bevételeket.

A fogászati járóbeteg szakellátás (szájsebészet, fogszabályozás) területét tekintve növekedés volt tapasztalható az esetszámok (112,5 %), valamint a pontszámok területén (132,6 %) a bázis évhez viszonyítva. Ezen szakmák képesek kielégíteni a privatizált fogorvosi alapellátás igényeit, azaz biztosítják a XIII. ker. lakosság szakellátását.

A járóbeteg szakellátás részletes adatait az **1. és a 2. sz. mellékletek** tartalmazzák.

A **laboratóriumi diagnosztikai** ellátás helye és szerepe a klinikai szakmák vonatkozásában rendkívül fontos, de mind a finanszírozás, mind az ellátás területén egy sajátos szakterületet képez, amely kiszervezett formában működik.

A laboratórium betegforgalma a 2018. évi bázisévhez viszonyítva emelkedést mutat. Az esetszámok területén a növekedés 8,1 %-ot tett ki, míg a pontszámoknál 4,2 %-os volt az emelkedés.

Az **egynapos sebészet** területén a szakmák tekintetében szakmabővítést nem hajthattunk végre, mivel erre pályázati lehetőség nem volt.

A 2019. évi teljesítményeket elemezve megállapítható, hogy a jelentett HBCS súlyszám 852,02 volt. A TVK kiszabattal az egynapos sebészetre a 2019. NEAK évre 829,28 HBCS volt, így a teljesítés 102,7 %.

A műtéti számok tekintetében az éves műtétszám 2019-ben 1.412 volt.

Az egynapos sebészet által művelt 6 műtéti szakmát vizsgálva megállapítható, hogy a legnagyobb arányt a szemészeti műtétek, azon belül a szemlencse beültetések teszik ki, majd azt követik sorrendben az ortopédia, a sebészet, a nőgyógyászat, az urológia és a fül-orr-gégészet.

A műtétek szakmai bontását és részarányát %-ban az alábbi táblázat mutatja be.

Szakma megnevezése	2018.	2019.	Részarány változás %
általános sebészet	17,9	17,2	- 0,7
ortopédia	24,3	30,1	+ 5,8
szemészet	31,6	31,1	- 0,5
urológia	7,7	7,2	- 0,5
nőgyógyászat	16,7	12,1	- 4,6
fül-orr-gégészet	1,8	2,3	+ 0,5
Összesen:	100 %	100 %	

A 2019. évi igényeket értékelve minimálisan csökkent a szemészeti műtétek száma az előző évhez képest, az ortopédiai beavatkozások száma azonban 19 %-kal növekedett 2018-hoz viszonyítva.

Az intézet szakmai vezetésének nagy figyelmet kellett fordítania arra, hogy a depresszió változása miatt optimális arányt tudjon kialakítani a teljesítmény és a műtétek száma között.

Az előjegyzési időket - összehasonlítva az országos és fővárosi átlagokkal - megállapítható, hogy a Társaságnál a kivizsgálás után a műtéteket általában 2-4 héten belül elvégezzük, ellentétben a máshol tapasztalható több hónapos várakozási időekkel szemben. Az Egészségügyi Szolgálat mindent megtesz azért, hogy a betegek az egynapos sebészet keretében definitív ellátást kaphassanak, így mentesülhessenek egy kórházi ellátással együtt járó stressztől, esetleges infekciótól, valamint hogy saját megszokott szociális és családi környezetükben gyógyulhassanak úgy, hogy az operáló orvossal gyógyulási folyamatuk teljes időtartama alatt módjuk legyen kapcsolatot tartani, felvilágosítást kapni, valamint esetleges problémáikat kezelni.

Az egynapos sebészet egyéb részletes adatait a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

4. Bevételi tervek teljesítése

A 2019. évi bevételünk 2.507.318 e Ft volt. A NEAK-tól származó bevételeink változását a bázishoz (2018.) és a tervhez viszonyítva az alábbiakban mutatjuk be.

Érték: e Ft-ban

Szakterület	Változás 2018-hez viszonyítva	Eltérés a tervtől
Járóbeteg szakellátás	+ 56.013	+ 13.047
Egynapos sebészet	- 485	- 8.493
Laboratórium	- 1.528	- 5.231
Ügyeleti ellátás	- 11	- 1.110
Fogászat	+ 4.562	+ 5.820
Házi szakorvos	+ 6.559	+ 14.177

Házi szakápolás	- 780	- 2.286
Védőnők	+ 1.776	+ 217
Iskola-, ifjúság-egészségügy	+ 3.952	+ 3.132
Jogviszony ellenőrzés	+ 448	- 415
NEAK struktúraátalakításhoz kapcsolódó díj	- 6.590	+ 14.753
NEAK bértámogatás, bérkiegészítés	+ 41.176	+ 11.111
Összesen:	+ 105.092	+ 44.722

A NEAK bevételek mind a bázisévhez képest, mind a tervezett nagyságrendhez képest jelentős emelkedést mutatnak. A fő profilt képező járóbeteg szakellátás teljesítményének emelkedését mind a tavalyi évhez, mind a tervhez viszonyítva a TVK feletti teljesítés indukálta.

A fogászat bevétele a szájsebészet és a fogszabályozás területének bevételét tartalmazza. Az év folyamán 127,7 %-os volt a bevétel teljesítménye a területnek a tervhez képest, betegforgalma szintén növekedett (112,5 %), valamint a pontszáma is emelkedett (132,6 %).

Külön soron szerepeltettük a felnőtt házi orvos helyettesítésre kapott bevételét, melyet egy az egyben tovább utalunk a helyettesítő felnőtt házi orvosoknak (23.177 e Ft), tehát ezen összeg ráfordításként is, mint átmenő tételek megjelennek a könyveinkben.

A házi szakápolás területén jelentkező elmaradás oka létszámhiány. Nem volt elegendő gyógytornász a feladatok ellátására. Ennek magyarázata, hogy csak kórházi vagy szakrendelői gyakorlatot követően alkalmazhatunk gyógytornászt a házi szakápolás keretében, akik azonban egy munkahelyen a kellő szakmai gyakorlatot megszerezték, már nem váltanak új munkahely irányában. Megoldás lenne a szakmai gyakorlat megszerzése a mi intézetünkben vagy mentorált formában támogatni szakmailag a jelentkező gyógytornászokat, erre azonban a jogszabályi háttér lehetőséget nem ad.

Összességében a NEAK bevételek éves teljesítése a tervhez képest 102,4 %-os volt. Az összes bevétel tekintetében 102,2 %-ban sikerült a tervet teljesíteni.

A részletes, erre vonatkozó adatokat az **5. sz. melléklet** tartalmazza.

Az Önkormányzat 2019-ben 237.685 e Ft-os működési támogatással segítette Társaságunk gazdálkodását, figyelembe véve a Társaság likviditási helyzetét.

Pénzforgalom nélküli egyéb bevételként 197.962 e Ft-ot realizáltunk 2019-ben. Ezen bevételi soron a korábbi években fejlesztési támogatásból – amely a mérlegünkben halasztott bevételként van elszámolva a passzív időbeli elhatárolások között – vásárolt eszközök elszámolt amortizációjának visszakönyveléséből adódó összeg szerepel. A fejlesztési támogatásból vásárolt eszközök amortizációjára ez a halasztott bevétel ad fedezetet az érvényes számviteli előírások szerint. A legjelentősebb tétel ezen bevételek között a 2013. év végén megvalósított röntgen beruházás elszámolása jelentette; a Visegrádi utcai rekonstrukcióval kapcsolatosan az ide kerülő bútorok beszerzési összege; valamint a 2017. év folyamán megvalósult MR/CT Centrum beruházás amortizációjának 2019. évre elszámolt nagyságrendje, mely beruházásokat az Önkormányzat biztosított.

5. Költségtervek teljesítése

5.1 Létszám és személyi juttatások

Létszám helyzet

Az Egészségügyi Szolgálat 2019. január 1. napjától hatályos üzleti tervében és munkaköri táblázatában 272 státusz került jóváhagyásra.

A 2019. évi átlagos statisztikai létszámot – az orvosokat külön kiemelve – az alábbi táblázat tartalmazza:

	2019. évi	
	átlagos statisztikai létszám	
	összesen	ebből orvos
Igazgatás	18,23	
Portaszolgálat	7,92	
Otthoni szakápolás	0,03	
Iskola-egészségügyi ellátás	4,74	4,74
Járóbeteg szakorvosi ellátás	169,45	51,72
Egynapos sebészet	11,6	2,6
Fogorvosi szakellátás	4	2
Védőnői Szolgálat	40,66	
Összesen	256,63	61,06

Az átlagos statisztikai létszám tartalmazza - számított értéken - a részmunkaidős és további jogviszonyban, valamint a közreműködői szerződéssel foglalkoztatottakat is. Ez utóbbi 9,92 státusz, ebből orvos 9,72, pszichológus 0,2 státusz.

2019. évben 63 fő dolgozó töltötte ki az anonym elégedettségi kérdőívet. A válaszadók többsége nem tervez munkahely elhagyást. A vizsgált egyéves időszakban a dolgozók kétharmada tapasztalt pozitív változást az intézményben. Előmeneteli lehetőséget a dolgozók egyharmada lát az Egészségügyi Szolgálatnál. Az anyagok és eszközök mennyiségével és minőségével egyaránt elégedettek az intézet munkavállalói. A munkahelyét a megkérdezettek többsége (51 fő) jobbnak látja más munkahelynél.

A 2019. évi létszámadatokat a **6. sz. melléklet** tartalmazza.

Béreköltségek

A 2019. évi bérfelhasználást a tervhez viszonyítva a **7. sz. mellékletben** mutatjuk be, melyből megállapítható, hogy az éves tervhez hasonlítva 94 %-os a teljesítésünk, 1.492.435 e Ft.

A szervezet tevékenységének ellátásában 2019. évben 289 fő vett részt. Az életkorfa lényegesen nem változott. Az életkor szerinti szórás és az életkorcsoportok aránya az összlétszámon, valamint a szakmai ellátáson belül azt jelzi, hogy az utánpótlás elsősorban az orvosok területéről hiányzik, változatlanul az orvosok életkora a legmagasabb. A szakdolgozók megoszlása egyenletesebb. Az utolsó két korcsoportot lényegében valamennyi területen a jelenlegi, nyugdíjasokra vonatkozó foglalkoztatási jogszabályoknak köszönhetjük.

A szervezet tevékenységének ellátásában részt vevők életkora

		20-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-	Összesen	
1	Orvosok	4	7	4	15	31	13	3	77	26,64%
2	Felsőfokú végzettségűek	15	11	15	14	11	1	0	67	23,18%
3	Szakdolgozók	3	8	37	34	16	3	0	101	34,95%
4	Eü. fizikai	0	0	1	0	1	0	0	2	0,69%
5	Gazdasági, műszaki, ügyviteli	1	2	4	9	10	1	0	27	9,34%
6	Fizikai	0	0	0	1	6	0	0	7	2,42%
7	Egyéb	0	0	1	2	5	0	0	8	2,77%
	Összesen:	23	28	62	75	80	18	3	289	100%
	Az összlétszám hány %-a:	7,96	9,69	21,45	25,95	27,68	6,23	1,04	100,00	

Szakorvosok

A szakorvosi létszám az összlétszám több, mint egynegyedét képezi.

A jövőt tekintve talán legkevésbé optimista előrejelzés változatlanul az orvosok szakmacsoportjára vonatkozik. A 77 fő orvostól 47 fő 60 évnél idősebb (az orvosok létszámán belül ez 61%). Közülük (a 60 évnél idősebbek közül) sokan (23 fő, ez 49 %-os arány) teljes munkaidőben dolgoznak. Az orvosok több, mint fele (40 fő) nyugdíjas.

Évek óta tény, hogy nagyon sok helyütt kevés az orvos az egészségügyi intézményekben. A 162/2015.(VI.30.) Korm. rendelet 17.§ (4) bekezdése alapján 2019. évben a hiányszakmák között országos hiányszakmaként határozta meg az egészségügyi államtitkár Intézményünkben is alkalmazott szakmák közül az aneszteziológiát, belgyógyászatot, érsebészetet, pszichiátriát, sebészetet, továbbá a háziorvostant. Budapesten hiányszakma a fentiekben túlmenően a radiológia, ortopédia, traumatológia és a fül-orr-gégégyógyászat is. Itt kell megemlíteni, hogy 2019. évben az Önkormányzat támogatásának, külön engedélyének köszönhetően 4 fő radiológus összesen havi 650 000 külön bérpótlékban részesült. Ez a törekvés az Intézmény működési engedélyének, a tevékenység szakmai ellátásának biztosításán túl a jó szakemberek megtartására, munkájuk elismerésére szolgál, tudva azt, hogy a magánszektor elszívó ereje napjainkban egyre fokozottabb méreteket ölt.

Egyelőre a szakorvosi ellátottság csaknem teljes körű. Távollétek esetén azonban egyre nehezebb a feladatellátás megszervezése. A kilépett orvosokat szerencsére sikerült pótolni. Több részmunkaidős orvost három szakterületre tudtunk felvenni. Egyre komolyabb nehézséget jelent a magánszféra növekvő anyagi elszívó ereje, amelyet az önkormányzat támogatásával sikerül ellensúlyozni úgy, hogy több orvos kolléga részére egész évben nagyobb összegű havi pótlék került megállapításra.

Az iskola-egészségügyön a már meglévők közül egy teljes állásból részállás lett, ezt egy részállású megbízási szerződéssel egészítettük ki. A legnagyobb hiány a reumatológián van, ahol jelenleg 0,53 státusz betöltetlen. (Ennek pótlása 2020. februártól már részben megoldott.) Szakorvost keresünk 0,2 státuszra (heti egy rendelésre) bőrgyógyászatra, fül-orr-gégészetre, szemészetre és traumatológiára, az urológián 0,13 státuszra. A megüresedett helyek betöltésére tett erőfeszítések eredményeként több részállásra sikerült fiatal szakorvosokat, illetve szakorvos-jelölteket felvenni. Nőgyógyászat és urológia, valamint fül-orr-gégészeti szakorvosi helyekre a Honvéd Kórházban szakmai gyakorlati idejüket töltő szakorvosjelöltek felvételére került sor, akik szakmai felügyelet mellett végzik munkájukat. Közülük többen

már leszakvizsgáztak, és rendelésüket folytatják intézményünkben. A visszajelzések alapján sok beteg elismeréssel nyilatkozik a fiatal szakorvosok tevékenységéről. Munkájuk hozzájárul ahhoz, hogy szorosabb lehessen az együttműködés a Honvéd Kórház érintett osztályaival.

Nyugdíjasok foglalkoztatása, létszáma

Szervezetünk működésének fontos része a nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása. Ez hosszú ideje így van, nagyon komoly szerepet töltve be a tevékenység ellátásában.

A nyugdíjasok létszámát az aktuális adórendszer egyre kedvezőbb szabályozására tekintettel érdemes áttekinteni, a munkavállalói és a munkáltatói terhek is igen jelentősen csökkentek ebben az érintetti körben. 2019. január 1-jétől jelentősen módosultak a nyugdíj melletti keresőtevékenység szabályai. A kormány már többször kinyilvánította, szeretnék, ha minél több nyugdíjas foglalkoztatására kerülne sor.

2019. január 1-től a nyugdíjas munkaviszonyban álló dolgozók csak 15% személyi jövedelemadót fizetnek és a munkáltatónak semmilyen járulékot nem kell megfizetni utánuk (tehát az állam a nyugdíjas foglalkoztatást 0 Ft-ra adóztatja, míg a nyugdíjas munkavállaló 15% adót fizet), vagyis a munkáltatói foglalkoztatói terhek nulla forintra csökkentek a nyugdíjas foglalkoztatottakra vonatkozóan.

Maguknál a nyugdíjas munkavállalóknál is jelentős az adókönyvités, hiszen 2019. január 1-jétől a saját jogú munkaviszonyos nyugdíjas mentesül

- az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék (8,5%) és
- az egyéni nyugdíjjárulék (10%)

megfizetése alól is, vagyis csak az szja-t (15%) kell levonni a nyugdíjas munkavállaló béréből.

Ez azt jelenti, hogy 2019. január elsejétől valamennyi nyugdíjas munkavállaló esetében egységesen havi nettó 14 % jövedelememelkedés valósult meg változatlan besorolás mellett olyan módon, hogy a jogszabály módosulás miatt ennyivel kevesebb járulékot kell fizetniük az államkasszába. Mivel szervezetünk munkavállalói körében igen nagy a nyugdíjasok aránya, így ezek a kedvező adózási hatások megtakarítás formájában, meg nem valósult kifizetésként mutatkoznak munkáltatói oldalon. A jogalkotó ilyen módon, a nyugdíjas foglalkoztatottak aktiválása útján kívánja ellensúlyozni - a munkáltatók számára is jóval előnyösebbé téve a foglalkoztatásukat - a gazdaság szinte minden területén huzamosabb ideje észlelhető munkaerőhiányt.

2019.07.01-től 17,5%-ra csökkent a munkaadók által befizetendő járulékok mértéke, a szociális hozzájárulási adó.

A szervezetben jelenleg dolgozó nyugdíjasok arányát munkaköri felosztásban a következő táblázat mutatja be, amelyből látható, hogy minden harmadik dolgozó nyugdíjas.

		Létszámuk összesen	Ebből nyugdíjas	Nyugdíjasok aránya a szakmacsoporton belül
1	Orvosok	77	38	49%
2	Felsőfokú végzettségűek	67	10	15%
3	Szakdolgozók	101	24	24%
4	Eü. fizikai	2	1	50%
5	Gazdasági, műszaki, ügyviteli	27	12	44%
6	Fizikai	7	5	71%
7	Egyéb	8	4	50%
	Összesen:	289	94	33%

Védőnői ellátás

A 324/2018. (XII. 30.) Korm. rendelet 2019. január 1-től 195.000 Ft-ra emelte a garantált bérminimumot. Ez a védőnők közül 16 fő (kb. minden harmadik védőnő) esetében kötelező alapbér-emelést jelentett, mivel az alapbérük a 430/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet szerint egy évvel ezelőtt emelkedett 180.500 Ft-ra.

A védőnők kérésére az Önkormányzat a MAVÉ tagdíjat biztosította az érdeklődők számára 2019. évben.

A védőnők 2019. július 1-től az egészségügyi dolgozókkal azonos bértábla hatálya alá kerültek, amire hosszú évekig hiába vártak. A vonatkozó 139/2019.(VI.4.) Kormányrendelet értelmében valamennyi védőnőt az eddigi közalkalmazotti bértábla helyett az új bértábla szerint be kellett sorolni. Ennek értelmében valamennyi védőnő az iskolai végzettsége szerinti F besorolási osztály egyéneként megszerzett, igazolt munkaviszonyban töltött idő szerinti fizetési fokozatába (1-17-ig) került besorolásba. Az új besorolás az alábbi jövedelmeket keletkeztette a védőnők esetében:

	2018. december	2019. január	2019. július
Alapbér:	214 873	245 443	334 239
Átlagbér:	337 109	342 114	432 385

A pótlékok 2019. évben kifizetett összege havonta átlagosan védőnőnként bruttó 63,3 e Ft-ot jelentett. A távollévők járandóságai a munkát ténylegesen ellátó helyettesítő személyek részére maradéktalanul kifizetésre kerülnek. Jelenleg egy védőnői státusz betöltetlen, négy pedig tartós távollét (GYED, GYES) miatt üres, amelyeket helyettesítéssel látunk el.

A védőnői kar életkor szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

	Életkor:	20-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-	Összesen
2019.12.31	Védőnők	11	9	8	9	7	1	45
A védőnői létszám hány %-a:		24%	20%	18%	20%	16%	2%	

Az iskolaorvosok helyzete

A szervezet öt fő iskolaorvosa alapellátási feladatok keretében a kerületi alap- és középfokú tanintézményeinek iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátását végzi. Valamennyien nyugdíjasok, nélkülözhetetlen munkát látnak el. Pótlásuk nagyon nehézkes lenne. Az EMMI 57589-2/2018/EAKONT iktatási számon vizsgálatot indított intézményünkben az iskola- és ifjúság-egészségügyi feladatra kifizetett pénzeszközök felhasználására, különös tekintettel a szolgálatot ellátó orvosi és szakdolgozói bérkifizetésekre vonatkozóan. Az ellenőrzés zárultával 2019. február hónapban sem észrevételt, sem javaslatot nem tettek, ami a pénzeszközök felhasználásának maradéktalan megvalósulását jelentette.

Az Önkormányzat előirányzat-módosítás keretében az 5 fő iskolaorvos munkájának megbecsülését lehetővé tette 2019. január 1-től kezdődően. Részükre fejenként havi 50 e Ft-os pótlék kerül kifizetésre.

A NEAK jóvoltából az iskolaorvosok részére 2020. év elején 2019. decemberi terheléssel 2019. évi fejkvóta-maradvány került számfejtésre, ami a tevékenységet ellátó 6 orvos részére 4.160 e Ft összegben került kifizetésre.

Egészségügyi dolgozók béremelése

A 139/2019.(VI.14.) Kormányrendelet a Szolgálatnál munkavállalóként alkalmazásban álló szakdolgozókra vonatkozóan az eddigi béremelési folyamat folytatásaként 2019. július 1-jétől további 8%-os alaphér-emelést rendelt alkalmazni. A bruttó bérek változását a következő táblázat mutatja:

	2019.06.30.	2019.12.31.
	ténylegesen kifizetett havi bruttó munkabér	ténylegesen kifizetett havi bruttó munkabér
orvos	715.284	746.604
felsőfokú végzettségű	349.512	443.204
eü szakdolgozó	274.583	296.220
egyéb munkavállaló	267.539	267.705
intézményi átlag:	384.617	420.260

A legnagyobb mértékű változás a felsőfokú végzettségűekre (védőnők, gyógytornászok) vonatkozik, amint az a táblázatból is látszik.

Az orvosok esetében ez évben nem történt ágazati emelés. Négy radiológus orvos részére engedélyezte az Önkormányzat jelentős összegű havi pótlék megállapítását, így a folyamatos ellátás biztonságát sikerült biztosítani. A korábbi években végrehajtott alaphér-emelések eredményeképpen esetükben is növekedett a műszakpótlék összege.

A teljesítmény ösztönzése érdekében 2019. évben két orvos változtatott munkaviszonyt teljesítmény alapú elszámolás szerinti vállalkozói jogviszonyra.

Portaszolgálat

A portaszolgálat ellátását saját munkatársakkal látjuk el. Ennek érdekében 8 fős létszámemelésre kaptunk engedélyt. A portaszolgálat a Műszaki Osztályhoz tartozó szervezeti egységként üzemel. 4-4 fő látja el a 0-24 órás szolgálatot mindkét telephelyen, hétvégén is. A tevékenység biztonságos ellátása érdekében a szabadságok, illetve váratlan helyzetekre megbízási szerződéssel alkalmazunk szintén óradíjas portást.

Az önkormányzat az egészségügyi dolgozók Semmelweis napi jutalmazására 54 fő részére 5.053 e Ft összegű jutalom kifizetését tette lehetővé.

A NEAK által biztosított új bérnövekmény nem érintette az igazgatás, valamint a járóbeteg ellátáson a nem egészségügyi végzettségű és nem egészségügyi feladatokat ellátókat. Kompenzálásként az önkormányzat jóvoltából 42 munkatársunk részére összesen havi 920 e Ft kereset kiegészítést biztosítottunk 2019. évben.

Az Önkormányzat azon szándéka alapján, hogy az Egészségügyi Szolgálat munkavállalói minél nagyobb szakmai elismerésben és anyagi támogatásban részesülhessenek 2020. év elején „2019. decemberi jutalom” kifizetésére került sor, amelyben 271 egészségügyi dolgozó, orvos, vállalkozó orvos, nem egészségügyi dolgozó, valamennyien 100 e Ft nettó összegben. A nettó kifizetés egységesen vonatkozott a részmunkaidős munkatársakra is. Valamennyi érintett dolgozó nagyon örült a megbecsülésnek.

Egyéb juttatások:

- Kereset-kiegészítést 2019. évben 34.920 e Ft-ot számfejtettünk (önkormányzati forrásból).
- Az egynapos sebészetten 2019. évben összesen 4.652 e Ft jutalékot fizettünk ki.
- Jutalom címén 45.785 e Ft-ot fizettünk ki (ez tartalmazza a Semmelweis napi, év végi valamint a különböző plusz munkavégzésért – szűrések, kutatásban való részvétel – adott jutalom címén kifizetett összegeket).
- Temetési segélyben 4 főt részesítettünk 100 e Ft összegben.
- Jubileumi jutalmat 10 fő kapott 11.151 e Ft összegben.
- Képzési támogatást az elmúlt évben 43 fő részére utaltunk 865 e Ft-ot.
- A munkába járáshoz szükséges helyközi közlekedési költségtérítés címén 34 fő részére 3.290 e Ft összeget fizettünk ki.
- A béren kívüli juttatásoknál a munkavállalók OTP SZÉP kártya juttatásban részesültek 47.761 e Ft értékben.
- Iskoláztatási támogatást adtunk 53 munkavállalónk 77 gyermeke részére összesen 2.235 e Ft összegben.

5.2 Anyagköltségek

A 2019. évi tényleges anyagfelhasználásunk összesen 97.770 e Ft volt, ami 8 %-os túllépést jelentett a tervezetthez képest.

Adatok a **8. sz. mellékletben**.

Anyaggazdálkodásunkon belül az egyes tervsorok betartása az alábbiak szerint alakult:

- az egészségügyi szakmai anyagoknál 8.683 e Ft-tal többet használtunk fel az előirányzatnál (113,4 %), amit a szemlencse műtétekhez használt lencsék és szettek felhasználása okozott;
- gyógyszerfelhasználásunk a tervezett nagyságrend alatt maradt (86,6 %);
- az irodaszer, nyomtatvány területén a tervezett szintet 15,6 %-kal meghaladtuk;
- a műszaki anyagoknál a tervezett nagyságrenden belül maradt a felhasználás (98,9 %);
- a munka- és védőruhák területén minimális ráfordítás történt;
- az egyéb anyagkölségeknél a túllépést a tervhez képest a tisztítószer, a karbantartási anyagok és textíliák nagyobb volumenű felhasználása okozta az év folyamán.

5.3 Szolgáltatások igénybevétele

Igénybevett szolgáltatásokra 2019. évben összesen 667.402 e Ft-ot fordítottunk, ami a tervhez viszonyítva 15,8 %-os túllépést jelentett.

Az adatok a **9. sz. mellékletben** találhatóak.

A Szegedi úti és a Visegrádi utcai szakrendelők épülete Társasházként működik. Az egyes költségek (pl. közművek, takarítás) az ún. „közös költségben” jelennek meg, melyet az Egészségügyi Szolgálat fizet a Társasháznak. Ez azt jelenti, hogy az Egészségügyi Szolgálatnál ezek a költségek közvetlenül nem merülnek fel.

Az igénybe vett egészségügyi szolgáltatások területén a kiadások nagymértékű növekedését a tervhez képest az óradíjas orvosok számára adott megemelt óradíjak indukálták.

A tervhez képest a műszaki karbantartási kiadások is növekedtek, 6.352 e Ft-tal, 9,9 %-kal.

Az informatikai szolgáltatások, bérszámfejtés költségsoron 14,3 %-os a túllépés a tervhez viszonyítva, a kommunikációs eszközök működtetésének területén 155 %-os volt az igénybevétel nagyságrendje, a túllépést a tervhez képest a flottába állított új mobiltelefonok indokolták.

A közüzemi szolgáltatások területén a túllépés 2,8 %, a postai szolgáltatásoknál a megtakarítás 18,8 % volt.

A műszaki karbantartások és javítások növekedésének főbb okai az alábbiak:

- ingatlan karbantartásra 9.542 e Ft került felhasználásra;
- orvosi készülékek karbantartására, javítására 12.165 e Ft-ot költöttünk;
- fénymásoló gépek karbantartására 552 e Ft-ot fizettünk ki;
- a két szakrendelőben működő liftek javítási költségei is meghaladták a tervezett (2.596 e Ft).

A közvetített szolgáltatások értéke 19.689 e Ft volt az év folyamán, amiből a legnagyobb tételt a tovább számlázott közműdíjak jelentették.

5.4 Egyéb működési költségek

Üzleti tervünkben éves szinten 15.500 e Ft egyéb működési költséget terveztünk, mellyel szemben tényleges felhasználásunk 32.016 e Ft volt. Tárgyi eszköz értékesítésének nettó kivezetése 2.334 e Ft-ot jelentett, ami a várótermi rossz padok kivezetése indokolt. A háziorvos helyettesítési bevételeinek (23.177 e Ft) átutalása az egyéb nem kiemelt ráfordítások

között van elszámolva. Ezen házi orvos bevétele és annak tovább utalása csak átfutó tételt jelent a könyveinkben.

Adatok a **10. sz. mellékletben**.

5.5 Amortizáció

A 2019-ben elszámolt amortizáció összesen 202.879 e Ft volt, amely 94,4 %-a az éves tervezett értékcsökkenési leírásnak.

6. Tárgyi eszköz beszerzés

2019-ben tárgyi eszköz beszerzésre, pótlásra összesen 315.489 e Ft-ot fordítottunk, melyek bontását a **11., 11/a sz. mellékletek** tartalmazzák.

A mellékletből megállapítható, hogy beszerzéseinkből

- 77 % orvosi gép, és műszer,
- 3,5 % bútor beruházás,
- 6,5 % ügyviteli eszközök és informatika,
- 1,3 % vagyoni értékű jog (software),
- 11,7 % épület beruházás került felhasználásra.

A beruházások közül kiemeljük:

- o Humán regenerátor (86.433 e Ft);
- o Gasztroenterológiára endoszkóp rendszer (40.795);
- o Egynapos sebészetre artroszkópos torony (26.519 e Ft);
- o Nőgyógyászati kolposzkópok (5.334 e Ft);
- o Urológiai urodinamiás rendszer (7.272 e Ft);
- o Szemészti nonkontakt tonométerek (7.473 e Ft).

Az informatikai területen az alábbiakat emeljük ki:

- o antivírus 1 év licenz (346 e Ft);
- o 30 db számítógép, monitor (6.352 e Ft);
- o 30 db nyomtató (1.871 e Ft);
- o 30 db windows és office szoftver (3.641 e Ft);
- o betegbehívó rendszer (2.921 e Ft);
- o 7 db kijelző (3.432 e Ft).

7. Eredményterv teljesítése

2019. évre összesen **-32.305 e Ft** veszteséget terveztünk, mellyel szemben a tényleges eredményünk pozitív **+14.816 e Ft** lett.

Az eredmény kimutatást összköltség eljárással a **12. sz. melléklet** tartalmazza.

8. Vagyoni helyzet

Társaságunk 2019.12.31-i saját tőkéje 120.308 e Ft, míg a jegyzett tőke 5.000 e Ft. A mérlegadatokat a **13. sz. mellékletben** ismertetjük.

Társaságunk mérleg főösszegének 2019. 12. 31-i záró értéke 1.393.322 e Ft, amely az alábbi **eszközcsoportokból** tevődik össze.

		Érték: e Ft-ban	
Immateriális javak			8.827
Tárgyi eszközök			1.075.616
Forgóeszközök			74.232
	Ebből készletek	13.204	
	követelések	10.795	
	pénzeszközök	50.233	
Aktív időbeni elhatárolások			234.647
Eszközök összesen			1.393.322

A források összetétele a következő:

		Érték: e Ft-ban	
Saját tőke			120.308
	Ebből jegyzett tőke	5.000	
Kötelezettségek			141.032
	Ebből szállítók	41.609	
Passzív időbeli elhatárolások			1.131.982
	Ebből halasztott bevételek	1.066.494	
Források összesen			1.393.322

Társaságunk 2019.12.31. mérleg főösszege a 2018. évi záró értékhez viszonyítva 96.271 e Ft-tal nőtt.

A számviteli és pénzügyi munkánkat 2019-ben is segítette az Audit Service Kft. könyvvizsgálója, aki az évközi vizsgálataiban szakmai tanácsokkal látta el az intézet vezetését.

9. Összefoglalás

2019. évi tevékenységünkről és a gazdálkodásunkról készült beszámolónkban tájékoztatást adtunk az Önkormányzattal megkötött Közszolgáltatási Szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítéséről.

Ebben az évben is biztosítani tudtuk a gyógyító munkához szükséges személyi és tárgyi feltételeket úgy, hogy közben Társaságunk pénzügyi egyensúlyát folyamatosan fenntartottuk.

A beszámolóban ismertetett adatokból megállapítható, hogy Társaságunk működésének megszervezése, a kerület lakosságának színvonalas ellátása az Önkormányzat folyamatos anyagi és szakmai támogatásával valósulhatott meg.

A „Lendületben a XIII. kerület” program célkitűzéseinek kívánt megfelelni az Egészségügyi Szolgálat, hogy a lakosság a gondoskodó Önkormányzat igényeinek és elvárásainak megfelelően mindenkor kellő humánnummal és szakmai odafigyeléssel találkozzon és kaphasson magas szintű egészségügyi ellátást. Ezt teszi lehetővé a CT/MR Centrum, a Humán Regenerátor berendezés, a lézersebészeti, a gasztroenterológiai műszerfejlesztések, valamint számos osztályra megvásárolt világszínvonalú orvosi eszközök.

A fentiek teszik lehetővé azt a különleges törődést, amit az Egészségügyi Szolgálat biztosít a kerület lakossága részére. Az Önkormányzat eltökélt az iránt, hogy a tevékenység magas színvonalon folytatódjon, az ehhez szükséges feltétel biztosított. Az előterjesztés ennek birtokában készült.

Budapest, 2020. április

Dr. Hertzka Péter
főigazgató főorvos